

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕВАН СРЕМАЦ“
НИШ



ПРОГРАМ РАДА ЗА 2018. ГОДИНУ



Ниш, јануар 2018. године

Садржај

1. Општи подаци

- 1.1. Делатност
- 1.2. Организација рада
- 1.3. Кадровска структура
- 1.4. Програмски циљеви

2. Основна делатност

- 2.1. Набавка и обрада библиотечко-информационе грађе и извора
- 2.2. Стручна књига
- 2.3. Белетристика
- 2.4. Серијске публикације
- 2.5. Рад са младим читаоцима
- 2.6. Завичајни и посебни фондови
- 2.7. Развој дигиталне библиотеке и информационих технологија
- 2.8. Рад огранака
- 2.9. Страна књига
- 2.10. Културна делатност
- 2.11. Матичне функције Библиотеке
- 2.12. Коришћење библиотечких фондова
- 2.13. Повећање броја читалаца
- 2.14. Заштита публикација
- 2.15. Сарадња са другим институцијама и установама
- 2.16. Издавачка делатност
- 2.17. Пројекти
- 2.18. Општи, правни и финансијски послови

3. Рад Управног и Надзорног одбора

4. Развојне потребе и планови

5. Услови за извршење Плана

- 5.1. Простор
- 5.2. Опрема
- 5.3. Кадрови
- 5.4. Финансијска средства

1. Општи подаци

1.1. Делатност

Под једнаким условима, без обзира на разлике, током сто тридесет осам година свога постојања и рада, Народна библиотека „Стеван Сремац“ у Нишу, обезбеђује свим грађанима слободан приступ информацијама, знањима и идејама садржаним у библиотечко-информационој грађи и изворима, као и право на остваривање свих својих индивидуалних и интелектуалних слобода.

Једна од најстаријих институција културе у овом делу Србије, матична за територију Нишавског округа, Библиотека остварује важну улогу у прикупљању, обради, заштити, чувању, представљању и давању на коришћење библиотечке грађе и извора, као и на стварању, размени, позајмици и дистрибуцији информација, све у циљу ширења знања, слободног приступа информацијама и њихове промоције.

Као јавна и непрофитна институција културе, чији је оснивач Град Ниш, Народна библиотека „Стеван Сремац“ остварује општи интерес у библиотечко-информационој делатности и делатности заштите старе и ретке библиотечке грађе у складу са *Законом о култури*, *Законом о библиотечко-информационој делатности*, *Законом о старој и реткој библиотечкој грађи*, *Законом о обавезном примерку публикација*, *Законом о издавању публикација*, *Статутом* и другим подзаконским актима као и општим актима Библиотеке.

Програмске активности Библиотеке реализују се у домену:

- прикупљања, обраде, заштите, чувања, представљања, коришћења и обезбеђивања приступа библиотечко-информационој грађи и изворима;
- примене стандарда у обради библиотечко-информационе грађе и извора и јединственог система класификације;
- популаризовања библиотечко-информационе грађе и извора и подстицања интереса за књигу;
- организовања културних програма и активности у циљу презентације библиотечко-информационе грађе и извора;
- стимулисања међународне сарадње, међубиблиотечке позајмице и размене библиотечко-информационе грађе и извора са институцијама и организацијама у земљи и иностранству;
- обављања матичних функција на територији Нишавског округа и пружања стручне помоћи библиотекама, ради трајног и систематског рада на развоју и унапређивању библиотечко-информационе делатности;
- организовања и спровођења различитих облика континуираног образовања и стручног усавршавања библиотечко-информационих стручњака, иницирања, координације и евалуације стручних програма и пројеката чији је циљ развој библиотечко-информационе делатности, унапређење рада Библиотеке;
- обављања послова дигитализације библиотечко-информационе грађе и извора и омогућавања приступа културном и научном наслеђу на даљину;
- обављања делатности заштите старе и ретке библиотечке грађе;
- научно-истраживачког и стручног рада и објављивања публикација из области библиотечко-информационе делатности (књига, каталога, часописа, билтена);
- формирања и развоја завичајних збирки
- старања о заштити ауторских и сродних права.

Константно праћење, проучавање и примена Закона и подзаконских аката у библиотечко-информационој делатности, неизоставан је задатак Библиотеке.

Библиотека, културни и информациони центар локалне заједнице, руководи се, у домену стручних послова, принципима савременог библиотекарства настојећи да обезбеди организован приступ информацијама ради унапређења културног живота грађана, њиховог усавршавања и индивидуалног развоја.

Обезбеђивање слободног, подједнаког и неограниченог приступа знању, идејама и информацијама за све грађане, као и активан допринос развоју и неговању демократских вредности грађана у локалној средини, основни је постулат делатности Библиотеке.

Сарадња са Оснивачем, установама, предузећима и удружењима грађана из окружења је неопходна и веома значајна.

Финансирање делатности Библиотеке се обезбеђује из Буџета Града Ниша, из сопствених прихода и из републичког буџета, кроз откуп књига. Финансирање делатности се обезбеђује и из средстава намењених матичној делатности и из средстава за реализацију програма на конкурсима, за које се аплицира код свих нивоа власти, као и из донација.

Осим обављања редовних активности из основне делатности, због које је Библиотека и основана као јавна установа културе, наставиће се максимално ангажовање за обезбеђивање новог простора и опреме за рад Библиотеке.

Средства за набавку библиотечко-информационе грађе и извора, рачунарске и комуникацијске опреме за јавну библиотеку обезбеђује оснивач, на основу стандарда прописаних за јавне библиотеке. У циљу подршке усклађеном развоју библиотечко-информационе делатности и задовољавању информационих потреба грађана, неопходно је обезбеђивање већег броја књига (више примерака актуелних наслова), савремене референсне збирке, савремене опреме, квалитетног кадра, а изнад свега новог, већег и функционалнијег простора.

1.2. Организација рада

Делатност и послови Библиотеке се обављају у оквиру Сектора за библиотечко-информациону делатност и Сектора за финансијске, правне и опште послове.

Сектор за библиотечку делатност чине следећа одељења: Одељење набавке и обраде, Одељење стручне књиге, Одељење белетристике, Одељење серијских публикација, Одељење књиге за децу, Одељење завичајних и посебних фондова, Одељење за матичну делатност, Одељење за развој дигиталне библиотеке и информационе технологије, Одељење стране књиге, Одељење маркетинга и огранци у Месним канцеларијама Ледена Стена, Медијана и Црвена Звезда.

Органи Библиотеке су: директор, Управни одбор и Надзорни одбор.

1.3. Кадровска структура

Библиотека по Одлуци о утврђивању максималног броја запослених има педесет и седам (57) извршиоца на неодређено време. Библиотека упошљава два (2) запослена на одређено време. Од укупног броја 50 запослена обављају стручне библиотечко-информационе послове. Остале послове (финансијске, правне, техничке, помоћне) обавља 9 радника.

1.4. Програмски циљеви

- Унапређење, развијање и ажурирање свих темељних програмских задатака Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Нишу, у складу са важећим законским и подзаконским прописима у домену очувања писаног и дигитализованог културног наслеђа, његовог систематског прикупљања, заштите, чувања, описивања, представљања и давања на коришћење, популарисања и промоције књиге, читања и слободног приступа информацијама.
- Усклађивање библиотечко-информационе делатности са постојећом правном регулативом (Закон о култури, Закон о библиотечко-информационој делатности, Закон о старој и реткој библиотечној грађи, Закон о обавезном примерку публикација); праћење и примена законских и подзаконских аката, иницирање измена и допуна постојећих и учешће у доношењу нових закона у домену културе, односно библиотечко-информационе делатности и релевантних подзаконских аката;
- Развијање савременог концепта библиотеке у чијем је фокусу кориснички приступ који подразумева успостављање и развијање механизма за проналажење, идентификовање, одабирање и приступ ентитету који одговара потребама корисника;
- Промовисање библиотечких услуга и програма и добијање повратних информација од корисника активним укључивањем;
- Сарадња са сродним институцијама у земљи и иностранству у области размене искустава стручњака и реализације заједничких програма и пројеката;
- Стално стручно усавршавање библиотечко-информационих стручњака (адекватно образовање, познавање свих релевантних извора информације, издавачке продукције и књижарске мреже);
- Унапређење односа са корисницима који мора бити професионално утемељен и који мора носити довољно важећих људских и професионалних принципа (способност да се дефинишу потребе корисника, добро познавање грађе и начина на који јој се приступа);
- Позитиван утицај на повећање културно-образовног нивоа популације, нивоа истраживања као и нивоа забаве.

2. Основна делатност

2.1. Набавка и обрада библиотечко-информационе грађе и извора

Одељење набавке и обраде, у 2018. години, обавиће послове целокупне набавке монографских публикација за фондове свих одељења Библиотеке и библиотечке огранке, каталошку обраду, физичку обраду и инвентарисање набављених монографских публикација.

Поред куповине, као примарног начина набавке публикација, набавка ће се у 2018. години вршити и путем поклона и размена публикација. Књиге ће се куповати уз примену Закона о јавним набавкама и предвиђеног поступка. Циљ набавке биће квалитетна библиотечка грађа, која задовољава потребе и жеље корисника и постизање потпуне актуелности фондова.

Из Откупа књига за библиотеке, које реализује Министарство културе и информисања РС, одабраће се од понуђених наслова они који су потребни фондовима

Библиотеке и у вредности која се буде доделила Библиотеци. На овај начин, фондови ће се попунити потребним издањима из 2017. године.

Поклоњеним књигама разних дародаваца (аутора, издавача, штампара, библиотечких корисника, разних институција), фондови библиотеке ће се попуњавати уз селекцију публикација у складу са постављеним циљевима набавне политике Библиотеке. Сувишци ће се одвајати за поклон другим библиотекама и банкомат књига.

Размена књига обављаће се првенствено са Народном библиотеком Србије. На овај начин набавиће се углавном издања НБС-а, књиге за фонд Завичајног одељења и стручна литература потребна за рад библиотекара

За 2018. годину планира се набавка око 11.200 нових књига. Куповином ће се набавити око 7.000 књига, односно око 2.000 нових наслова. Поклоном ће се набавити око 4.200 књига. Из Откупа Министарства културе и информисања РС набавиће се око 2.200 књига. Као поклон разних дародаваца биће набављено око 2.000 књига.

Приликом целокупне набавке публикација у наредној години, водиће се рачуна о прописаним библиотечким стандардима који се односе на величине и стање фондова појединих одељења библиотеке.

Да би се остварили сви циљеви набавке, првенствено актуелност и квалитет набављених књига, Одељење набавке ће непрестано пратити издавачку делатност, прегледаваће каталоге и сајтове издавачких кућа, пратиће захтеве и потребе читалаца. Као предлог за набавку, биће достављени спискови потребних књига са Одељења белетристике, Дечјег одељења, Одељења стручне књиге и огранака.

У оквиру **библиографске обраде књига**, биће урађена каталогизација, стручна и предметна класификација свих набављених наслова. Библиографска обрада нових наслова биће усклађена са Међународним стандардом за обраду монографских публикација, ISBD(M) и стручним упутствима прописаним правилником за обраду библиотечке грађе.

Стручна класификација грађе биће урађена према правилима Универзалне децималне класификације (УДК), а предметна према важећим међународним стандардима. За сваки нови наслов биће урађен нови запис у библиотечно-информационом систему НИБИС, а упоредо са тим ће се вршити ажурирање већ постојећих скраћених записа. Израдом записа ажурираће се база података и формирати електронски каталог, основни информациони инструмент Библиотеке. Записи ће бити урађени у складу са UNIMARC форматом, јединственим форматом за унос и размену података.

Израдом библиографских записа и електронског каталога, корисницима Библиотеке ће бити омогућено ефикасно проналажење библиотечке грађе како у самој Библиотеци тако и преко електронског каталога, коме је могуће приступити преко званичног веб сајта Библиотеке

Поред израде базе података у НИБИС у и електронског каталога, и даље ће се водити и ажурирати централни лисни каталог, што подразумева штампање каталошких листића из НИБИС а. Каталошки листићи ће се штампати и за библиотечки огранак Црвена Звезда, до аутоматизације рада у њему.

Планира се, у 2018. години, израда и ажурирање **око 3200 библиографских записа.**

Инвентарисање обухвата аутоматску доделу инвентарног броја и унос одговарајуће сигнатуре за сваку књигу појединачно. Физичка обрада обухвата стављење печата власништва и печата за инвентарни број на сваку набављену књигу.

Свака набављена књига биће инвентарисана и физички обрађена. **Инвентарисаће се 11.200 књига** и исти број књига биће **физички обрађен**.

Билтен приновљених књига 2017, Год. 10 бр. 20 и Билтен приновљених књига 2018, год. 11 бр. 21, биће приређени и објављени у 2018. години.

Планира се почетак израде библиографије “Бугарско стваралаштво у библиотеци”. Израдом пројекта, учиниће се покушај обезбеђивања финансијских средстава за штампање публикације.

За набавку монографских и серијских публикација као и остале библиотечко-информационе грађе и извора, која представља трајни фонд Библиотеке, планирано је 3.000,00 динара из буџета града и 810.000,00 динара из сопствених средстава.

2.2. Стручна књига

Осим примарних и редовних послова са корисницима (стручна помоћ при изради научних радова у одабиру литературе, препоручивање и изнајмљивање књига, као и помоћ корисницима у електронској читаоници, који нису довољно упућени у рад са рачунарима, помоћ читаоцима да се снађу у новоотвореном кутку „Еутека“ смештеном у читаоници Одељења стручне књиге како би добили најзначајније информације о Европској унији преко посебног компјутера и низом монографских публикација које такође обрађују исту тематику), затим, сталног сређивања фонда и његовог премештања како би се направио простор за новопристигле публикације, одвајања оштећених књига за њихово повезивање и прекоричавање у књиговезници, ради превентивне заштите, писања опомена корисницима који касне са враћањем књига, на Одељењу стручне књиге планира се и низ других активности.

Публикације из фонда Одељења стручне књиге каталошки су обрађене у библиотечко-информационом систему НИБИС само у скраћеној форми, а план је да се од 2018. године настави и са пуним каталошким описом књига. Такође се планира да се настави са каталошким описом књига из депозита (у библиотечко-информационом систему НИБИС), њиховим преисигнирањем и физичким премештањем, као и отписивањем физички оштећених, дотрајалих и неактуелних публикација из депозита.

Отпис физички оштећених, дотрајалих и неактуелних публикација из редовног фонда, као и физичко премештање књижног фонда (померање фонда стране књиге) како би се обезбедио неопходан простор за нове публикације, активности су које су предвиђене у 2018. години.

Поред поменутих ангажовања која су уско повезана са библиотечко-информативном делатношћу, планирају се и бројне активности културно-просветног карактера, чији је циљ популаризација књиге и читања, као и рад на привлачењу што већег броја корисника. Препоруке приновљених књига на сајту наше Библиотеке, корисницима ће олакшати избор публикација. И у 2018. години планира се он-лајн презентација 24 нових наслова (по два месечно), из различитих области људског знања, у облику сажетог представљања теме којом се књиге баве и информацијама о њиховом аутору.

У просветно-културном циљу, предвиђено је најмање десет изложби поводом пригодних датума и догађаја, а у циљу „откривања“ и промоције књижног фонда Одељења стручне књиге. Како је фонд стручне књиге углавном затвореног типа за кориснике, план је да се путем изложби, у зависности од набавке нових књига, врши стална презентацију новопристиглих наслова.

Јануар – „Ново на Одељењу стручне књиге“ – због набавке великог броја нових наслова овом изложбом ће се скренути читаоцима пажња на најзанимљивије наслове

Фебруар – „Дигитална писменост“ где ће бити изложени најновији приручници који уводе читаоца у свет рачунара и начин функционисања различитих компјутерских програма

Март – поводом Дарвиновог дана, који се обележава 12. фебруара сваке године, изложба „Дарвинијана“ биће посвећена животу и раду овог великог научника

Април – „Књигом кроз Србију“ где ће се изложити публикације у вези са природним лепотама наше земље

Мај – поводом сто година од првог издања *Српског рјечника* изложба „Вуков *Српски рјечник*“

Јун – „Сто година од Првог светског рата“

Јул–август – „Проведите лето са књигом“, изложбом ће се препоручити читаоцима публикације пригодне садржине за летње одморе

Септембар – поводом 8. септембра, Међународног дана писмености, а како би се указало на значај читања и писмености, поставиће се изложба „Испечи па реци“ која ће садржати различите језичке и правописне приручнике

Октобар – „Путовање кроз свемир“, изложба којом ће се промовисати велики број нових публикација које на питак и обичном читаоцу прилагођен начин откривају најдубље тајне космоса

Новембар – „Манастири Србије“

Децембар – „Књиге о речима“ – изложба којом ће се представити лексикографско благо Одељења стручне књиге.

Као и прошле, и 2018. године су предвиђене и две електронске изложбе (опремљене каталозима књига које обрађују задату тематику, те ауторским и регистром наслова) које ће бити постављене на сајту Библиотеке, а са циљем да се обележе и две значајне годишњице:

- сто година од смрти великог сликара Густава Климта (1918)
- шестсто година од изградње манастира Манасија (1418)

Библиографије су један од важних информационих инструмената за кориснике, те је за 2018. годину предвиђен наставак на раду и завршетак библиографије о српским манастирима која ће се наћи на сајту Библиотеке.

Сталне званичне посете различитих гостију, који упознају фонд Одељења стручне књиге и начин коришћења како публикација, тако и класичне и електронске читаонице, такође популаришу књигу и откривају могућности које Одељење може да понуди корисницима.

2.3. Белетристика

Народна библиотека „Стеван Сремац“ у Нишу има 27268 корисника регистрованих у библиотечко информационом програму НИБИС. У 2018. години планира се повећање броја корисника. То ће се постићи настављањем већ започетих акције колективних уписа средњошколаца и студената, радника из различитих колектива, акцијама умањења чланарине поводом Дана Библиотеке, Светског дана књиге и ауторских права, Дана библиотекара Србије, бесплатним чланством одређених група корисника.

Квалитетне услуге пружаће се преко различитих облика информисања, усмених препорука и представљања књига у Библиотеци и у средствима информисања, путем билтена приновљених књига (лисни и електронски), изложбама, представљањем најчитанијих књига на сајту Библиотеке. За 2018. годину планира се око 20 тематских изложби (награђени писци, обележавање годишњица значајних домаћих и страних писаца, најчитаније књиге, приновљене књиге).

Због пораста броја читалаца, њихових потреба да библиотечки фонд претражују преко Е-каталога, а ради побољшања библиотечких услуга, планира се уређење простора за кориснике. У холу, испред Одељења, треба поставити 2 (два) компјутера, да би корисници претраживали нашу базу.

Да би читаоци дошли до што потпунијих информација о књизи, коју траже, и у 2018. години наставиће се рад на ажурирању записа старих библиотечких јединица. Ажурирање је потребно, зато што је велики број библиотечких јединица, због тежње да се што пре унесу у базу, имао скраћени алфаветски опис.

2.4. Серијске публикације

У Одељењу серијских публикација ће се наставити редовне активности на прикупљању, разврставању, обради, заштити, чувању, представљању и давању на коришћење библиотечко-информационе грађе и извора.

Планира се библиографска обрада нових наслова периодике, редакција постојећих записа у складу са променама, као и наставак аналитичке обраде изабраних наслова часописа и новина. Реинвентарисање библиотечко-информационе грађе, у електронској бази контролних картона НИБИС, у плану је да се у 2018. години приведе крају.

Наставиће се праћење издавачке продукције и систематско попуњавање фонда куповином, сходно финансијским могућностима, али ће се појачати активности на попуњавању фонда поклоном и путем размене библиотечке грађе. Сарадња са другим библиотекама, односно њиховим одељењима периодике и остваривање бољих услова за међубиблиотечку позајмица (часописа и чланака) ће се наставити.

Размена библиографске грађе вршиће се пре свега са Народном библиотеком Србије и Библиотеком Матице српске.

У плану је да се поред класичних (штампаних) облика серијских публикација, обезбеди приступ електронским изворима, укључујући онлајн приступ часописима, базама података и другим изворима информација.

Наставиће се дигитализација фонда периодике према израђеном списку приоритета серијских публикација за дигитализацију. Збирка периодике из периода од 1827-1945. године, склона је пропадању и требало би је посебно сагледати код приоритета дигитализовања.

Планира се, ради популарисања фонда, организовање четири тематске изложбе (две електронске, две класичне- од којих једна са каталогом):

- Календар као серијска публикација
- Сокољство
- Писма
- Краљ Милан у серијским публикацијама

Унапређење рада на представљању и промовисању фонда периодике код организованих посета ученика нишких школа, помоћ корисницима при избору и

коришћењу библиотечно-информационе грађе, непосредни рад са истраживачима и студентима.

Наставиће се редовне активности сређивања магацинског дела фонда.

2.5. Рад са младим читаоцима Одељења књиге за децу

Библиотеци, као месту учења, али и месту провођења слободног времена и дружења малишана, кључни циљеви су да, у складу са библиотечким стандардима, подстиче читање и развој ране писмености код деце.

Сарадња са школама и образовним установама, препознавање деце, као посебне корисничке групе за коју је потребно развити посебне услуге и програме, битно ће помоћи у остваривању постављених циљева.

Частан задатак Библиотеке је да скрене пажњу јавности (родитеља и деце) на значај читања и привуче нове младе кориснике.

Спроводиће се редовне активности и у 2018. години: упис нових чланова и обнова чланарине, проналажење тражених наслова, предлагање литературе и изнајмљивање књига, информисање читалаца (упознавање са радом библиотеке, фондом, приступ фонду, упућивање читалаца у садржај и пригодну стручну литературу, пружање информација усмених и телефонских), припрема и реализација радионица за децу, припрема и реализација програма добродошлице за децу вртића и основних школа, претраживање штампаних и електронских каталога издавачких кућа и израда спискова предлога за набавку нових књига, пријем набављених књига, отпис и расходовање грађе, израда аналитичког каталога стручног фонда намењеног студентима књижевности за децу, писање пројеката и реализација истих по добијању средстава

Планира се припрема и организација традиционалног ликовног и литерарног конкурса поводом Светског дана дечје књиге као и дигитализација едиције “Жар птица”.

Током 2018. године **планирано је око 60 дечјих програма** (сталних и тематских радионица едукативног и забавног карактера; изложби поводом важних датума, личности и тема; програма и осталих активности). Програми су прилагођени корисницима Одељења: мала деца, деца предшколског узраста, прваци, ученици нижих разреда основне школе, ученици виших разреда основне школе и тинејџери – средњошколци.

Дечје креативне радионице су замишљене као низ активности радионичарског типа. Намењене су деци млађег, предшколског и основношколског узраста са циљем да се постигне што веће интересовање за књижевност и уметност, за све облике изражавања (усмено и писмено), за развој и подстицај креативности, као и подршка деци у индивидуалном и групном представљању.

Током године биће реализоване следеће радионице:

- Кад порастем бићу...
- Колаж мојих дана
- Маштајмо-стварајмо
- Креативно писање
- Ликовна радионица
- Занимљива географија
- Бонтон
- Упознајмо библиотеку

Током године на паноима у Одељењу и у улазу зграде биће припремљене и постављене изложбе поводом важних датума, личности и тема:

- Национални дан књиге (28. фебруар)
- Светски дан дечје књиге (изложба литерарних и ликовних радова учесника конкурса на задату тему)
- Светски дан књиге (23. април)
- Дан библиотеке (13. мај)
- Дечја недеља (прва недеља у октобру)
- Новогодишње чаролије
- Изложбе књига, сликовница и стрипова из фонда књиге за децу
- Обележавање годишњица рођења и смрти писаца за децу

У плану је припрема и реализација следећих програма:

- “Први пут у библиотеци”
- “Летње (игр)арије”
- “Распуст у библиотеци”
- “Библиотекари читају бајке”
- “Драм(ски) дар мар”
- “Децембарска чајанка”
- “Вукова недеља”
- “Читам ти причу” (родитељи читају деци)
- Представљање књига за децу
- Гостовања писаца за децу и деце-писаца
- Обележавање годишњица домаћих и страних дечијих писаца
- Обележавање релевантних међународних празника
- Организација и припрема програма добродошлице за малишане нишких вртића и ученика нишких основних школа. Представљање услуга и активности Одељења књиге за децу на Сајму књига у Нишу и дечијим фестивалима и програмима.

У циљу реализације свих активности којима се приближава књига деци (и деца књижи) и промовише читање неговаће се постојећа и радити проширити сарадња са институцијама културе, вртићима и предшколским установама, основним, средњим школама, сарадња са школским библиотекама, са музичким школама; сарадња са дечјим одељењима јавних библиотека из Србије.

2.6. Завичајни и посебни фондови

На Одељењу завичајних и посебних фондова у 2018. години, у складу с одредбама Закона о библиотечкој делатности и Закона о обавезном локалном примерку, планира се рад на пословима, најпре, набавке, а потом каталогизације и инвентарисања различите врсте грађе (периодике, некњижне грађе, ситног документационог материјала...)

Набавка захтева континуираност, те је због тога потребно успоставити добру и сталну комуникацију са издавачима, културним установама и другим институцијама, школама, факултетима итд. Праћењем завичајне издавачке продукције и различитих манифестација и догађаја од значаја за град, прављењем спискова дезидерата, планира

се да се принови, (обавезан примерак, поклон, размена, мање куповина) око: 600 монографских јединица, 55 наслова серијских публикација у 300 свезака, 300 јединица некњижне грађе, од тога: 130 плаката и летака, 70 фотодокумената (50 фотографија и 20 разгледница), 50 графичких отисака, 25 библиографских јединица звучне и аудио-визуелне грађе (10 звучних CD-а и 15 рачунарских CD/DVD-а), 150 јединица ситног документационог материјала, 40 позивница, 40 програма манифестација и 70 библиографских јединица проспеката, изложбених каталога, пропагандне материјала и остале грађе ефемерног садржаја.

Физичка обрада новоприспелих примерака грађе, евидентирање, свезака периодике кроз електронску картотеку и вршење рекламација, као и евидентирање о новонабављеним јединицама друге врсте грађе, тематско разврставање ситног документационог материјала (позивница, програма манифестација, пропагандног материјала...), текући је посао који ће се обављати и у наредној години.

Планира се наставак рада на изради пуних ИСБД записа завичајних монографских публикација (ажурирање и редакција скраћених библиографских записа) и њихово опредељивање, на каталогизацији публикација из Посебних збирки, старе и ретке књиге, рукописа, као и каталогизација нових јединица некњижне грађе и периодике.

Инвентарисање библиотечко-информационе грађе и извора ће се спроводити у складу са библиотечким правилима.

Заштита библиотечног материјала, периодике и некњижних јединица ће се обављати фасциклирањем периодике, улагањем фотографија и разгледница у адекватне фолије, плаката и летака у кошуљице, аудио-визуелне грађе у одговарајуће полице и држаче.

Рад са корисницима подразумева претраживање електронских база података, интернет претраживача и осталих доступних извора, како би се пружила правремена и тачна информација корисницима с овог одељења, пружање стручне помоћи корисницима у избору литературе за израду стручних и научних радова, давање јединица грађе на коришћење, вођење евиденције о броју и структури корисника и броју издатих јединица грађе.

Вршиће се селекција визуелне грађе и ситног документационог материјала, како би се наставило са формирањем дигиталних колекција Народне библиотеке „Стеван Сремац“, Ниш.

Планира се организација изложби, 8-10 поставки, тематски везаних за јубилеје и значајне догађаје, личности, текуће манифестације, савремену издавачку продукцију града, као и свакодневицу Ниша између два светска рата.

Планира се и обављање свих текућих послова везаних за Одељење (померање и сређивање завичајног фонда како би се добило више простора за смештај грађе, рад на изради спискова дезидерата, састављање спискова поклона и прикупљање рачуна, допуњавање хемеротеке и персоналне картотеке, рад на Press clipping-у, вођење Фејсбук странице и објављивање занимљивих чињеница из историје Ниша (Цртице о Нишу), као и представљање активности Одељења на сајту Библиотеке, сарадња са локалним медијима, објављивање стручних и научних радова).

2.7. Развој дигиталне библиотеке и информационих технологија

Одељење развоја дигиталне библиотеке и информационих технологија има кључну улогу у аутоматизацији Библиотеке. Прати нове трендове у библиотекарству, спроводи и унапређује аутоматизацију свих библиотечких послова, брине о

информацијама неопходним корисницима, решава хардверске и софтверске потребе Библиотеке.

Да би се наставила тенденција успешног развоја Библиотеке, план је да се ради на следећим пословима:

- Учествовање у надоградњи и усавршавању софтвера за библиотечко пословање, тј. библиотечко информационог система НИБИС са тимом одабраних инжењера Машинског факултета. Завршавање, тестирање и примена опција које се односе на мултимедијални садржај у оквиру дигиталне библиотеке. Техничка подршка запосленима. Одржавање базе података. Константан рад на серверима Библиотеке. Апдејт.
- Стварање свих услова да дигитализована библиотечка грађа буде доступна крајњим корисницима преко Интернета. Заштита дигитализоване грађе; одржавање свих елемената који се односе на дигитализацију библиотечке грађе са системом за аутоматизацију библиотечке грађе који се налази на Дата Серверу Библиотеке повезаним са Веб Сервером Библиотеке како би се сва грађа учинила доступном екстерним корисницима.
- Праћење и контрола скенирања, обраде дигиталних копија, брзине, квалитета и квантитета скенова који се постављају у дигиталну библиотеку.
- Рад на одржавању свих рачунарских склопова, свичева, унс-ова који чине три електронске читаонице.
- Рад на заштити рачунара у читаоницама.
- Инсталација нових програма, као и реинсталација постојећих. Рад на заштити рачунара.
- Праћење и одржавање рачунара смештених у огранцима Библиотеке.
- Одржавање, надоградња и ажурирање веб портала Библиотеке.
- Учествовање у планирању набавке целокупне техничке опреме неопходне за функционисање читавог библиотечког система. Израда техничке спецификације за куповину нових рачунара са лиценцираним оперативним системима, делова за рачунаре и рачунарске периферије и опреме за сервисирање старих и пропалих делова рачунара.
- Проширење постојећег ЛАН-а.
- Планирање Интранет мреже Библиотеке. Надоградња, проширавање и усавршавање мреже. Постављање хоризонталних и вертикалних водова.
- Сарадња са администраторима и техничком подршком АМРЕС-а преко које Библиотека има остварену Интернет конекцију. Контрола квалитета и брзине Интернет линије. Контрола употребе Интернета у Библиотеци.
- Одржавање видео надзора Библиотеке.
- Праћење функционисања бежичног интернета уведеног у Библиотеку и сарадња са инжењерима Телекома који имају контролу над одговорним рутером смештеним у установи.
- Праћење рада свих рачунара Мирорингом. Контрола рутера, модема, свичева, хабова и свих осталих елемената система. Заштита рачунара од вируса, спајвера, пестова и свих осталих штетних елемената који би могли да учине компјутерски систем Библиотеке нестабилним.
- Расход опреме коју је немогуће поправити.
- Копирање базе података по устаљеном плану.
- Одржавање веб сервера.
- Интервенције на хардверском делу опреме по потреби сваког одељења.

- Одржавање НАС уређаја и контрола њихове комуникације у оквиру локалне рачунарске мреже Библиотеке.
- Пружање стручне помоћи и обуке запосленима.
- Сарадња са другим библиотекама, размена искустава.
- Стручно усавршавање.

2.8. Рад огранака

Библиотечки огранци, као саставни део Народне библиотеке „Стеван Сремац“ у Нишу, својом делатношћу подстичу и шире опште образовање, допуњују стручно образовање и задовољавају културне потребе становништва. Како је у 2017. години стављен акценат на унапређење рада у огранцима, наставиће се са започетим пословима.

У технички опремљеним огранцима, при месним канцеларијама Ледена Стена и Медијана, аутоматизовано је и осавремењено пословање. План је да се у 2018. години технички опреми и огранак Црвена Звезда, како би се побољшао и унапредио рад и овог огранка.

Поред редовних библиотечко-информационих послова, уз помоћ нових рачунарских склопова и интернет конекције, планирају се активности које ће допринети да Библиотека постане атрактиван извор информација за све становнике подручја у коме се огранак налази.

Аутоматизовани процеси рада у огранцима и приступ јединственој електронској бази библиографских података установе, отворили су могућност да се читав библиотечки фонд претражи са рачунара смештених у библиотечким огранцима.

Организација рада у огранцима детерминисана је профилем корисника, структуром фонда, просторних могућности и кадровским потенцијалом. Поред обогаћивања књижних фондова, побољшањем услова у којима ради, у оквиру финансијских могућности Библиотеке. Акценат у раду огранака је рад са корисницима, уз посебно ангажовање на популарисању читања и масовнијем учлањивању грађана тог подручја у Библиотеку, због чега је модернизација услуга веома битна активност. Оствариваће се контакти са локалном средином у смислу активнијег рада Библиотеке и њеног популарисања међу становништвом.

Неопходно је фонд Огранка учинити видљивим и доступним што већем броју корисника. Реализацијом културних програма, књижевних промоција, уметничких вечери, предавања из различитих области и тематских изложби, очекује се успешна реализација постављених циљева.

2.9. Страна књига

У оквиру Народне библиотеке „Стеван Сремац“ наставиће са радом Одељење стране књиге које обухвата: Амерички кутак, Француски институт у Србији – огранак у Нишу, као и Руски кутак, који је отворен и смештен у оквиру Библиотеке, крајем 2017. године, са богатим фондом руске књиге.

Чланство у Америчком кутку је потпуно бесплатно и неограничено. Волонтери могу сами да креирају програме у сарадњи са особљем Америчког кутка. Часови конверзације, презентације, асистенција у техничким и административним пословима, доприносе стицању драгоценог искуства, упознавању сјајних људи и инвестирању у себе.

Француски институт у Србији-огранак у Нишу организује часове француског језика, води динамичну локалну културну акцију(изложбе, концерте, представе, пројекције, филмова у сарадњи са локалним културним партнерима), промовише високо школовање у Француској, сарађује са двојезичним одељењима у Нишу и Пироту, подстиче политичку сарадњу између Француске и Србије

У оквиру рада Руског кутка организоваће се књижевни и културни програми у сарадњи са Амбасадом руске федерације у Србији, Руским домом и Руском хуманитарном мисијом. Огроман фонд књига (руских класика и савременог руског стваралаштва) инвентарисаће се и учинити доступним најширој читалачкој публици.

2.10. Културна делатност

Једна од основних делатности Библиотеке јесте реализација културно образовних програма у циљу подстицања и промоције читања и књиге, развијање културе говора.

У 2018. години Одељење за маркетинг и културне програме планира књижевне промоције, изложбе, уметничке вечери, предавања из различитих области, филмске и видео пројекције, приредбе и манифестације, излазак ван простора библиотеке (библиотека на базену, банкомат књига на различитим локацијама).

Организоваће се и стручни скупови у циљу што боље информисаности и праћења промена у библиотекарству и другим областима.

Обележиће се као и досад: Дан писмености, Светски дан поезије, Светски дан књиге и ауторских права, Дан библиотекара Србије, Светски дан књиге за децу, Фестивал прозе и поезије на дијалекту „Преображенско појање“, Ноћ музеја, Дани македонске културе, Међународни дан графичара.

Својим активностима Одељење маркетинга ће као и досад учествовати у свим важним јубилејима Библиотеке.

Успостављена сарадња са Институтотом Конфуције у Београду наставиће се и у наредној години. У договору са њима биће реализоване бројне манифестације са богатим културним садржајем као и досад. Имајући у виду чињеницу да велики број Нишлија исказује љубав и интересовање за кинески језик и културу омогућена је бесплатна настава кинеског језика која ће трајати и у току 2018. године.

Истовремено је покренута школа дебате у оквиру пројекта “Еутека – ЕУ у вашој библиотеци”, који ће бити настављени у наредној години јер се показао као примењив и пожељан тренд који окупља велики број младих људи и подстиче креативну и критичку мисао код њих и развијање слободе говора.

У циљу промоције руске књижевности биће реализоване програмске активности намењене љубитељима и поштоваоцима руске културе у оквиру новоотвореног Руског кутка.

Како би пратили трендове, самим тим увећали видљивост и вредност Библиотеке, наставићемо интерактивну комуникацију са постојећим и будућим корисницима. Ослушкујући и сагледавајући њихове потребе корисник индиректно учествује у избору садржаја, јер задовољење њихових потреба јесте наш приоритет, осећају Библиотеку као свој простор, имају осећај припадности истој.

Како би у потпуности и квалитетно промовисали културна дешавања оглашавамо се преко свих медија (телевизије, радија, штампе и интернета) јер само осмишљеном и континуираном комбинацијом свих начина оглашавања могуће је остваривање потпуне информисаности и омогућити најудаљенијим корисницима да брзо и једноставно буду информисани о нашим активностима.

Сви догађаји и акције, као и досад биће најављени у писаним и електронским медијима, позиви публици упућени електронском поштом и објавама на званичној фб страници и сајту а промоције најављене посебно израђеним плакатима. Поред поменутих акција и дешавања Одељење маркетинга ће наставити са својим свакодневним пословима који обухватају израду чланских карата, букмаркера, визит карата, израда идејних решења насловница у оквиру издавачке делатности Библиотеке, промо филмова, уређивање фејсбук странице Библиотеке, као и редовно праћење и техничка подршка акција и програма других одељења.

У жељи да допремо до што већег броја Нишлија и учинимо сво благо Библиотеке видљивим, доступним и примењивим интензивираћемо акцију колективног учлањења. Истовремено указати и подсетити да им је култура надхват руке и да само читањем и истраживањем могу доћи до знања, што је императив сваког развијеног друштва.

Бројне посете основаца и средњошколаца ће се наставити и у наредној години како би се упознавали са културним, образовним садржајима и активностима Библиотеке и на тај начин анимирали као редовна читалачка публика.

И даље ће се развијати сарадња са другим институцијама културе и образовања у региону и шире.

Повећање броја корисника и још боља интеракција са већ постојећим, јесте један од примарних циљева Одељења за маркетинг и културне програме. Успостављени квалитет и ниво нашег рада настојаћемо да одржимо и увећамо у години која следи, унапређем услуга и усредсређивањем на захтеве и потребе наших грађана.

2.11. Матичне функције Библиотеке

Народна библиотека „Стеван Сремац“ из Ниша, на основу Решења о одређивању библиотека које обављају матичне функције у библиотечно-информационој делатности („Службени гласник РС“ бр. 122/12) је носилац библиотечно-информационог система на територији Нишавског управног округа.

Библиотека сарађује с локалним самоуправама, установама културе и образовања, физичким и правним лицима. Функцију матичности врши на територији пет градских општина у Граду Нишу (Медијана, Нишка Бања, Палилула, Пантелеј и Црвени крст), као и окружним општинама: Алексинац, Гаџин Хан, Дољевац, Меровина, Ражањ и Сврљиг.

У циљу унапређења библиотечке мреже прати стање и проучава потребе и услове рада у библиотекама над којима има надлежност и предлаже мере за унапређење рада уз дугорочну и краткорочну стратегију развоја. Као матична, планира, координира и прати развој јавних, школских и специјалних библиотека са територије Нишавског управног округа, врши увид у стање и услове и надзор над њиховим стручним радом, стара се о сталном стручном усавршавању библиотечно-информационих радника и пружа одговарајућу стручну помоћ.

У Централни регистар библиотека Србије уписане су 94 организационе библиотечке јединице Нишавског управног округа, од којих су 86 у функцији (јавне, школске, специјалне, стационарни и покретни библиотечки огранци).

У складу с Правилником о националним стандардима за обављање библиотечно-информационе делатности у јавним библиотекама („Службени гласник РС“ бр. 39/13), развојем и унапређењем библиотечно-информационе делатности на Одељењу за матичне послове Народне библиотеке „Стеван Сремац“ ради дипломирани

библиотекар и дипломирани виши библиотекар, а по потреби се укључују у рад и други библиотечко-информациони стручњаци.

У 2018. години Одељење за матичне послове планира вршење **40** надзора над стручним радом библиотека Нишавског управног округа и других установа чије организационе јединице обављају библиотечко-информациону делатност, као и **два** увида у стање и услове за обављање библиотечко-информационе делатности установа у оквиру којих се врши функција јавне библиотеке. Надзори ће бити извршени у **четири** јавне, **10** библиотека средњих школа, **25** библиотека основних школа, као и увид у стање и услове у **једној** специјалној библиотеци. Надзорима ће бити обухваћени организациони, просторни, кадровски и други услови за рад и развој библиотечко-информационе делатности у односу на важеће законске прописе, подзаконска акта, правилнике, упутства и стандарде који регулишу обављање библиотечко-информационе делатности у Републици Србији. У прилогу овог програма налази се предвиђени план надзора за 2018. годину, с називима библиотека и насеља, као и датумима вршења претходних надзора.

Број и врста стручних помоћи које ће се пружати библиотекарима, као и број увида у стање зависиће од потреба и захтева библиотека Нишавског управног округа, као и процене Одељења за матичне послове. Увид у стање и стручна помоћ се односе на просторно и стручно уређење библиотека, организацију рада, финансирање, стање кадра и решавање статуса библиотека. Радници Одељења ће пратити и проучавати стање, потребе и услове и на основу стеченог увида доносити закључке, предлоге и одлуке.

Почетком године доставиће се анкетни упитници за снимање тренутног, стварног стања свих библиотека Нишавског управног округа које су планиране за вршење надзора у 2018. години. На основу података добијених из анкете и података из надзора и увида у стање из 2017. године, као и годишњих извештаја општинских јавних библиотека, израдиће се статистички прегледи за потребе Одељења, који ће се уносити у Програмски пакет „Мрежа библиотека Србије“ за 2017. годину.

Министарству културе и информисања Републике Србије и Народној библиотеци Србије ће, поред годишњег плана и програма рада реализације матичних послова, редовно бити достављани детаљни тромесечни и годишњи извештаји о раду Одељења за матичне послове Народне библиотеке „Стеван Сремац“. Записници о извршеним надзорима над стручним радом, увидима и пруженој стручној помоћи библиотекама, са закључцима и предлозима мера, биће достављани библиотекама у којима су вршени и Одељењу за истраживање и развој библиотечког система Народне библиотеке Србије.

Народна библиотека „Стеван Сремац“ у Нишу, као матична библиотека за Нишавски управни округ, има стални задатак очувања, унапређења, развоја и одрживе употребе културног наслеђа и библиотечко-информационе делатности у Републици Србији на локалном и регионалном нивоу. Да би остварила ове циљеве, Народна библиотека ће, уз организацију Одељења за матичне послове, обављати усавршавања реализацијом различитих едукативних програма и обука с дефинисаним темама, припремљеним наставним материјалима и стручним предавачима, кроз форму радионица и семинара.

Имајући у виду законску обавезу старања о сталном стручном усавршавању библиотечко-информационих стручњака, Одељење за матичне послове планира реализацију акредитованог програма образовне обуке напредног нивоа. Стално стручно усавршавање библиотечко-информационих стручњака дефинисано је Законом о библиотечко-информационој делатности („Службени гласник РС“, бр. 52/11). Законска обавеза запослених на пословима у библиотечко-информационој делатности

(књижничар, виши књижничар, библиотекар) је да годишње оствари најмање 6 радних сати стручног усавршавања, сагласно члану 2. тачка 3. Правилника о сталном стручном усавршавању у библиотечко-информационој делатности.

С Одељењем за истраживање и развој библиотечког система Народне библиотеке Србије биће настављене даље редовне стручне консултације. Радници Одељења за матичне послове наставиће сарадњу са Заједницом матичних библиотека Србије и Библиотекарским друштвом Србије преко Подружнице, секција и комисија.

Наставиће се сарадња и размена искустава с осталим матичним библиотекама у циљу системског унапређења рада на развоју библиотечко-информационе делатности. Посебна пажња биће посвећена размени искустава у области дигитализације библиотечко-информационе грађе и извора, као дела културног наслеђа.

Радници Одељења за матичне послове ће посебну пажњу посвећивати личном стручном усавршавању, пратити све новине у библиотечко-информационој делатности, вршити препоруку за набавку новије издавачке продукције из области библиотечко-информационе делатности за потребе Народне библиотеке „Стеван Сремац“ и осталих библиотека с подручја матичности и учествовати у раду на значајнијим стручним скуповима.

С кандидатима за полагање стручног библиотекарског испита обављаће се стручне консултације, пружати помоћ у избору тема за писани рад, достављати информације о терминима и распореду семинара, обезбеђивати неопходна документација и литература. На крају стручног оспособљавања за све кандидате ће се организовати седмодневна практична обука класификације и каталогизације библиотечке грађе. Одељење за матичне послове ће пратити и приправнички рад свих библиотечких радника у Нишавском управном округу.

Вршиће се редовне стручне консултације с руководиоцима и библиотечким радницима школских и осталих библиотека, посебна пажња биће усмерена ка пружању стручне помоћи јавним библиотекама у формирању завичајних фондова, објаснити начин стручног уређења у складу са стандардима за јавне библиотеке и начин прикупљања грађе у складу са Законом о обавезном примерку публикација. Радници Одељења ће по потреби обављати и све друге стручне послове у процесу рада Народне библиотеке „Стеван Сремац“.

Министарство културе и информисања учествоваће у финансирању реализације матичних функција Библиотеке у износу од 500.000,00 динара.

2.12. Коришћење библиотечких фондова

Библиотека ће обезбеђивати константно повећавање броја корисника промоцијом услуга и своје делатности. Понуда нових и квалитетних књига, прилив нових и квалитетних периодичних публикација, брза и квалитетна услуга, као и љубазност и предусретљивост особља, привући ће нове кориснике и задржати постојеће. Услуге коришћења интернета, међубиблиотечке позајмице и могућност фотокопирања и скенирања неопходних материјала, као и услуге слепим и слабовидим особама биће доступне корисницима и у 2018. години.

Дигитализација фонда (формирањем организованих збирки), по критеријумима које ће се званично установити: публикације од посебног локалног значаја, публикације од посебног националног значаја, а нису већ дигитализоване, старе и ретке публикације склоне пропадању, грађа за коју се процени да ће изазвати интересовање код читалаца, повезане теме са одређеним битним датумима,

годишњицама, ће се наставити. План и циљ дигитализације је да се фонд физички заштити, потпуније представи, као и да се отвори за све кориснике, постане видљив на мрежи, да се омогући претраживање и интерактивна комуникација на мрежи и заштите оригинална докумената. Послови дигитализације библиотечке грађе биће проширени захваљујући савременој техничкој опреми, обим послова биће знатно увећан, а број дигиталних колекција којима ће корисници моћи да приступе биће значајно већи. На тај начин корисницима ће бити омогућено истраживање веома осетљивог дела фонда, на савремен начин.

2.13. Повећање броја читалаца

Набавка актуелне и квалитетне библиотечко-информационе грађе и извора, из различитих информационих извора и у различитим форматима, која задовољава најшире и најразноврсније структуре корисника (књига, сликовница, серијских публикација, некњижне грађе), ефикасна обрада и класификација, осавремењивање фонда и програма као и прилагођавање дигиталној технологији, обезбеђује боље место Библиотеке у преносу информација. Уважавање наведених параметара и континуирано представљање библиотечко-информационе грађе уз високо квалитетан програм едукативно-васпитног садржаја, који је детаљно представљен у посебном делу овог програма, нужно производи већи број корисника.

Даље повећање броја чланова, нарочито млађе популације, очекује се због корисничких рачунара у Одељењу књиге за децу. Рачунари су коришћени за учење и стицање нових знања као и за прибављање информација доступних преко интернета, у протеклом периоду, а очекује се и даље.

Рачунарска опрема, којом је опскрбљено Одељење серијских публикација, битно ће утицати на повећање броја корисника и активне употребе дигиталне библиотеке.

У библиотечким огранцима, који су опремљени новом рачунарском опремом са интернет конекцијом, очекује се значајно повећање броја корисника, а план је де се технички осавремени и повећа број корисника и у огранку "Црвена Звезда".

Са развојем основне делатности, континуираним радом у програмској активности као и константним праћењем потреба и захтева корисника, очекујемо да ћемо овај план и испунити.

2.14. Заштита публикација

Максимално попуњени просторни капацитети за смештај публикација, захтевају хитно решавање овог проблема.

Библиотека ће настојати да у наредној години обезбеди што повољније услове за смештај и заштиту публикација, што подразумева: простор и опрему, осветљење, исправне инсталације, редовно одржавање хигијене, као и предузимање мера заштите од пожара.

Заштита библиотечког материјала, нарочито периодике и некњижних јединица, вршиће се фасциклирањем периодике, улагањем фотографија и разгледница у адекватне фолије и аудио-визуелне грађе у одговарајуће полице и држаче. Привремена мера заштите периодичних публикација је фасциклирање и корицење дневних, недељних, двонедељних листова, ревијалних магазина и часописа, као и прекоричавање. Скенирање грађе, као посебан вид заштите фонда, вршиће се код

најугроженијих наслова старих и ретких публикација, као и завичајних периодичних издања које ће се изградити у дигиталном формату.

Напомена: наведене активности ће се спроводити само у оквиру расположивих услова простора, опреме и финансијских средстава, који нису задовољавајући.

2.15. Сарадња са другим институцијама и установама

Сарадња са Српском академијом наука и уметности, кинеским институтом Конфуције, Француском и Америчком амбасадом, Амбасадом руске федерације у Србији, РХМ, Народном библиотеком Србије, Копненом војском Србије, Епархијом нишком и многим угледним институцијама ће се наставити. Активна сарадња са Народним музејом, Нишким културним центром, Студентским културним центром, Народним позориштем, Позориштем лутака, Галеријом савремене ликовне уметности, основним и средњим школама, Геронтолошким центром, Казнено поправним заводом у Нишу, ЈКП Медијана, Аеродром Ниш и др. ће се наставити и унапредити.

Традиционална сарадња са Универзитетском библиотеком "Никола Тесла" ће бити настављена и ове године. У стручном делу посла библиотеке размењују библиографске податке о појединим публикацијама, своје сувишке дају у размену а постоји и размена искустава око свакодневних проблема. Биће настављена сарадња са библиотекама из Србије као и започета добра сарадња са библиотекама из Сливена, Софије и Великог Трнова у Бугарској, Градском библиотеком „Брака Миладиновци“ из Скопља, као и успостављање нових контаката са библиотекама у региону. Наставак започете сарадње са библиотеком Облате из Фиренце.

Наставиће се активна сарадња са Машинским факултетом Универзитета у Нишу у исправци и дорађивању библиотечко-информационог система НИБИС.

Сарадња са администраторима и техничком подршком АМРЕС- а преко које Библиотека има остварену интернет конекцију, ради контроле употребе, квалитета и брзине интернет сигнала.

2.16. Издавачка делатност

Планирано је штампање и објављивање часописа *Библиозона*.

Билтен приновљених књига 2017, Год. 10 бр. 20 и Билтен приновљених књига 2018, Год. 11 бр. 21, биће приређени и објављени у 2018. години. У штампаном облику биће по 5 примерака, који ће се доставити Народној библиотеци Србије, свим одељењима Библиотеке и огранцима, а електронски облик публикација биће доступан на сајту Библиотеке.

Завршиће се израда Збирке уметничких каталога у Завичајном одељењу. Публикација ће бити штампана у оквиру едиције Завичајна ризница.

Планира се штампање Каталога збирке Сану.

Планира се интензивнији рад у издавачкој делатности, штампање књиге књижевних критика "Додир душе писца и читаоца" Иванке Косанић, као и других издања у складу са финансијским средствима.

За трошкове реализације услуга штампања у 2018. години, планиран је износ од 220.000,00 динара.

2.17. Пројекти

- Библиотека ће конкурисати са следећим пројектима:
- „Ко то тамо чита“-(пројекат се односи на набавку библиобуса);
- „LISTY“ и Проширено и допуњено издање „Каталога периодике 1827-1945 (пројекти Одељења серијских публикација);
- „Битка код Капорета“- израда фототипског издања
- „Волим те зелено“ (пројекат Одељења стручне књиге);
- Збирка уметничких каталога у Завичајном одељењу и Оглашавање у нишкој штампи у 19. и првим деценијама 20. в. (пројекти Одељења завичајних и посебних фондова);
- Библиографија Првог српског устанка у фондовима Народне библиотеке “Стеван Сремац”у Нишу;
- Библиографија Другог српског устанка у фондовима Народне библиотеке “Стеван Сремац”у Нишу.
- „Књига је у моди“, „Лето у дејој библиотеци“, „ХТЦ систем учења“ (пројекти Одељења књиге за децу)

2.14. Општи, правни и финансијски послови

Библиотека ће обављати опште и административне послове пратећи законске прописе. Планирано је усклађивање свих нормативних аката са Законом о култури и Законом о библиотечко-информационој делатности, као и важећом законском регулативом. Поступиће се у складу са одредбама ових Закона, како би се обезбедила законитост у раду Библиотеке. Ажурно ће се водити евиденција о присутности запослених, обављати сви послови везани за обавезе и права из рада, пријем, разврставање и слање поште, систем јавних набавки функционисаће у складу са Законом о јавним набавкама и сл. У складу са законском регулативом, тачно и у одређеном року биће извршавани сви финансијски и књиговодствени послови.

Напомена: ради квалитетног обављања правних послова, и пословања у законским оквирима, неопходно је запослити једног извршиоца на одређено време, на пословима секретара, на чему је Библиотека инсистирала од маја 2015. године.

3. Рад Управног и Надзорног одбора

Управни и Надзорни одбор деловаће у оквиру својих обавеза и овлашћења прописаних законом, у циљу унапређења делатности Библиотеке, њеног развијања и напретка, као и добробити колектива.

Библиотека је добила Управни одбор у новом сазиву, док се очекује именовање новог сазива Надзорног одбора.

4. Развојне потребе и планови

Библиотека ће у 2018. години приоритетно радити на остваривању своје основне делатности прописане Законом ради обезбеђивања услова за остваривање права грађана на слободу изражавања и на стицање и коришћење знања. Стога ће бити уложен напор, уз пуну сарадњу са оснивачем, на пословима решавања просторних проблема Библиотеке, који су започети у 2009. години. Нов, савремен, функционалан и

економичан простор јесте неопходан основ за даљи развој библиотечке делатности и реализацију Програма рада у 2018. години.

И даље, иако је власник објекта у улици Јеронимова бр. 1, легата Владике Јеронима Јовановића, Библиотека није у могућности да користи овај свој простор. Како је објекат од историјске важности за Град, неопходно је учинити све потребне мере да Библиотека своју делатност обавља у предметном простору, те је нужно да Град Ниш пронађе могућности како би постојећи станари били иселјени из предметног простора. Окончање судских поступака ради враћања зграде у Јеронимовој улици и комплетна адаптација предметне зграде, која је у власништву Библиотеке, приоритет је у наредној и будућим годинама.

Библиотека ће у 2018. години учинити све законом прописане мере како би вратила ЛИЧНУ БИБЛИОТЕКУ СТЕВАНА СРЕМЦА која се без правног основа налази у музеју, а власништво је Библиотеке.

Предвиђено је додатно сређивање дворишта како би се што већи број корисника који дођу у Библиотеку осећао још пријатније. Корисницима треба омогућити и дуже задржавање, читање у дворишту и изградњу културе доласка и провођења квалитетног времена у Библиотеци, због чега је веома важно да од самог уласка, преко дворишта, као и у читавој згради услови буду беспрекорни.

Библиотека планира у 2018. години, у сарадњи са Градом и ресорним министарствима, да реализује пројекат доградње новог објекта у дворишту Библиотеке, као и реконструкцију и надоградњу постојеће зграде установе. У 2011. години израђен је Главни пројекат па Библиотека планира, отпочињање прве фазе радова: доградњу новог простора у дворишту Библиотеке и подрумског простора где би се налазили депои за смештај књига.

Процењена вредност прве фазе изградње са пратећом документацијом износи 41.100.000,00 динара.

5. Услови за извршење Плана

5.1. Простор

У 2018. години наставиће се са реконструкцијом другог дела зграде, у оквиру пројекта сређивања фасада у Нишу.

Динамичан информационо-технолошки развој намеће темпо који Библиотека, у постојећем простору и са расположивом опремом, не може да прати. Принципи савременог библиотекарства предвиђају интерактиван однос корисника, библиотечког радника и библиотечке грађе, али услови у којима се размена информација данас обавља у Библиотеци тешко да се могу назвати савременим. Величина простора није једини проблем у раду. Много више сметњу представља нефункционалност и лоша распоређеност просторија, њихов недовољан број, те опште лоше стање у коме се оне тренутно налазе. Простор за смештај публикација је недовољан, недостаје простор за рад библиотечких радника. На Одељењу књиге за децу постојећи простор нити је адекватан, нити се налази на примереном месту за децу.

Развој делатности Библиотеке увелико је превазишао простор у коме се она налази. Постојећи простор представља ометајући фактор у њеном даљем развоју јер ограничава коришћење могућности које пружа садашњи ниво техничког и технолошког, као и стручног библиотечког напредовања. Простор Библиотеке и њену

опремљеност требало би знатно повећати, осавременити, учинити функционалним, економичним и естетски привлачним.

Решавање горе наведених проблема наставиће се и у 2018. години, а свакако и у годинама које следе. Поред обезбеђивања новог простора, неопходно је приступити његовом унутрашњем уређењу и опремању. Огранци Библиотеке немају квантитативно изражен проблем простора, али је он испољен у квалитативној димензији.

5.2. Опрема

За комплетно модерно и функционално опремање читаоничког простора неопходна је набавка пултова за издавање, столова и столица, гарнитура за читање дневне штампе, држача за периодику, полица за књиге, гардеробе, одговарајућих мердевина, система за обезбеђење и остали административни намештај. Модернизација опреме за делатност Библиотеке биће предмет посебног разматрања када се актуелизује опремање новог простора за рад Библиотеке.

Набавка опреме у 2018. години биће реализована у складу са *Програмом капиталних инвестиција у нефинансијску имовину* који доноси Управа за културу.

Неопходно је одредити новчани износ од 360.000,00 динара за административну опрему, а за опрему за културу 1.335.000,00 динара.

5.3. Кадрови

Последњих неколико година Библиотека бележи стални пораст броја пружених услуга, односно посета у простору од преко хиљаду квадрата. Овај податак оправдава потребу за запошљавањем још најмање једне хигијеничарке, чиме би се постигла целодневна покривеност објекта у том сегменту рада.

После одласка радника из књиговезнице у пензију, постоји оправдана потреба за запошљавањем и једног књиговесца, који ради пре свега на примарној заштити библиотечког фонда.

Неопходно је запослити и једну особу са 7. степеном стручне спреме која би обављала библиотечко-информационе послове за потребе "Руског кутка".

5.4. Финансијска средства

Реализација овог Програма рада биће у потпуности у складу са Финансијским планом за 2018. годину.

